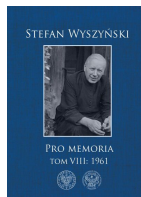

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/78058,Stefan-Wyszynski-Pro-memoria-t-8-1961.html>
2022-07-07, 19:27

Stefan Wyszyński, Pro memoria, t. 8: 1961

**Stefan Wyszyński, Pro memoria, t. 8:
1961, red. Monika Wiśniewska, IPN,
Archidiecezja Warszawska i
Archidiecezja Gnieźnieńska, UKSW,
Instytut Prymasowski, Muzeum Jana
Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego,
Warszawa 2019, 288 s. ISBN
978-83-8098-643-5**

Pierwsze całościowe wydanie zapisków prymasa Stefana Wyszyńskiego z lat 1948–1981, unikatowe świadectwo niestrudzonej działalności prymasa oraz niekwestionowanego autorytetu społecznego i rzecznika praw narodu. W ramach zainaugurowanej serii ukaże się 27 tomów, niemal każdy z nich dotyczy kolejnego roku życia prymasa Wyszyńskiego. Edycja możliwa dzięki współdziałaniu Archidiecezji Gnieźnieńskiej, Archidiecezji Warszawskiej, Instytutu Pamięci Narodowej, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Instytutu Prymasa Wyszyńskiego i Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego.

Oddawany do rąk czytelnika tom ósmy „Pro memoria” obrazuje – z perspektywy prymasa Wyszyńskiego – sytuację Kościoła w PRL w okresie narastającego napięcia w obrębie stosunków wyznaniowych. Zapiski prymasa, rejestrujące prawny i faktyczny status Kościoła, uwarunkowania jego działalności, codzienność życia duchowieństwa, inteligencji polskiej i przeciętnych ludzi, stanowią cenne świadectwo epoki oraz nieobojętny dla dyskursu historiograficznego głos w sprawie okresu gomułkowskiego, który nierzadko bywa idealizowany i „rozgrzeszany”. Władysław Gomułka walczył z Kościołem, ponieważ postrzegał go jako wroga ideologicznego i politycznego. Stosował przede wszystkim metody administracyjne, choć nie tylko. Zmierzał do faktycznej eliminacji przejawów religijności z przestrzeni publiczno-prawnej. W realizacji tego zadania znaczącą rolę odegrała centralna i terenowa administracja wyznaniowa państwa, stanowiąca narzędzie władz partyjno-rządowych w ograniczaniu działalności Kościoła.

Ze wstępu Moniki Wiśniewskiej

Publikacja w ramach Centralnego Projektu Badawczego Instytutu Pamięci Narodowej:
„Władze komunistyczne wobec Kościołów i związków wyznaniowych w Polsce 1944–1989”.

Seria wydawnicza: „Kościół katolicki w dokumentach”.

Stefan Wyszyński, Pro memoria, t. 1: 1948–1952

[Stefan Wyszyński, *Pro memoria*, t. 2: 1953](#)

[Stefan Wyszyński, *Pro memoria*, t. 3: 1953-1956](#)

[Stefan Wyszyński, *Pro memoria*, t. 5: 1958](#)

[Stefan Wyszyński, *Pro memoria*, t. 7: 1960](#)

Gdzie kupić publikacje: